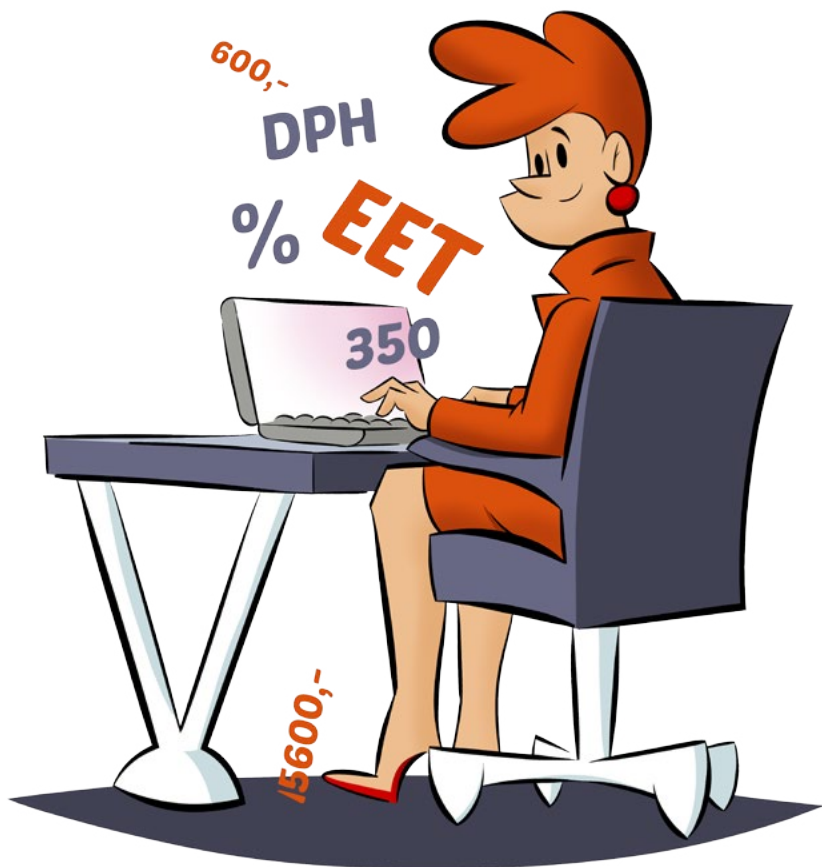

DPH: Minimum, které musí znát každý podnikatel

Kdo, kdy a proč platí DPH? Vyplatí se vám dobrovolná registrace k DPH? A jaké máte jako plátce povinnosti? Pojdme se na to podívat. Na konci tohoto e-booku budete o DPH vědět všechno, co pro své podnikání potřebujete.

Připravili ho pro vás účetní a daňoví specialisté z UOL Účetnictví. Potřebujete poradit nebo vás napadla otázka? Napište nám.

www.uol.cz

+420 910 190 008

info@uol.cz

PS: E-book jsme napsali, aby pomáhal.
Zdarma.

Sdílejte ho volně všem, komu by se mohl hodit.

Obsah

Co je DPH?	4
Základní pojmy	5
Registrace k DPH	7
DIČ	11
Povinnosti plátce DPH	11
Identifikovaná osoba	18
Fakturace služeb v rámci EU (reverse charge)	21
Fakturace služeb do třetích zemí (mimo EU)	22
Přenesená daňová povinnost – PDP	23
DPH při změně režimu	25
Osvobozená plnění bez nároku na odpočet	26

Co je DPH?

Zkratka DPH označuje daň z přidané hodnoty. Jedná se o **nepřímou daň** a zároveň nejmladší spotřební daň. Nepřímou proto, že se přenáší z poskytovatele plnění na odběratele.

Platí ji konečný spotřebitel, tedy nepodnikatel nebo podnikatel, který není plátcem DPH.

DPH je zahrnuto do cen většiny výrobků a služeb, které si kupujeme.

Podle zákona o DPH ji odvádějí dodavatelé, kteří jsou registrovaní jako plátcí DPH. Tito dodavatelé ji započítávají do ceny pro odběratele a spotřebitele a zároveň **mají nárok na její odpočet** (odpočet DPH „na vstupu“, kterou sami uhradili za přijatá plnění jinému dodavateli – plátcí).

DPH se zabývá zákon [č. 235/2004 Sb.](#) – zákon o dani z přidané hodnoty.

Sazby DPH pro rok 2023

- základní 21 %
(většina zboží a služeb)
- snížená 15 %
(např. prodej potravin, přeprava a zpracování komunálního odpadu, zdravotní a sociální služby, nejsou li od DPH osvobozeny)
- snížená 10 %
(např. kadeřnictví, knihy, opravy obuvi, stravovací a ubytovací služby)

Základní pojmy

Obrat je množství finančních prostředků, které náleží ekonomickému subjektu za konkrétní období. Například u obchodníka je to souhrn toho, co zákazníci zaplatili za zboží, které si u něj koupili, případně to, co má za toto zboží dostat. Ekvivalentem pro obrat je pojem **výnos** (to, na co má firma nárok, nikoliv to, co jí bylo zapláceno).

Plnění je souhrnné označení pro dodání zboží nebo poskytnutí služeb.

Datum uskutečnění zdanitelného plnění (DUZP) je datum, kdy došlo k dodání služby nebo zboží. Nemusí souviset s účetním rokem.

Daň na výstupu je daň z prodejů, tedy z výstupů.

Daň na vstupu je daň účtovaná za nákupy, tedy za vstupy.

Zdaňovací období je časový úsek, za který se vybírá daň (obvykle měsíc, někdy čtvrtletí).

Daň za zdaňovací období označuje rozdíl mezi sumou daně na výstupu a odpočtem daně. Může jít o kladné i záporné číslo. Pokud je to kladné číslo, jedná se o daň, kterou odvedete státu. V případě záporného čísla se jedná o nadměrný odpočet, u kterého máte nárok na vrácení.

Odpočet daně je upravená suma daně na vstupu. Pozor, ne u všech vstupů máte nárok na odpočet.

Předmětem daně je dodání zboží, poskytování služeb, pořízení zboží z EU, dovoz zboží z třetích zemí.

Kontrolní hlášení (KH) je daňový výkaz, který slouží jako nástroj pro odhalování daňových podvodů (např. karuselových obchodů) od 1. ledna 2016.

Kontrolní hlášení **nenahrazuje daňové přiznání**. Vychází z evidence pro účely daně z přidané hodnoty, kterou jsou plátců daně v současnosti povinni vést podle § 100 zákona o DPH.

Souhrnné hlášení (SH) mají povinnost podávat ti plátcí DPH, kteří dodávají zboží nebo poskytují vybrané služby do jiného státu EU. Slouží jednotlivým členským státům EU ke kontrole toho, jestli bylo poskytnuté plnění v rámci unie zdaněno.

Nezpochybnitelný odpočet. Nově platí takzvaná záloha na odpočet DPH. Pokud má finanční úřad pochybnosti o vašem nároku na vrácení odpočtu, může nově pozdržet jen spornou část odpočtu. Zbytek (nezpochybnitelný odpočet) vám pošle jako zálohu do 15 dnů od předpisu.

Opravné přiznání podáváte v případě, že jste v řádném (nebo i dodatečném) přiznání udělali chybu, přišli jste si na ni, a **ještě v termínu** ji chcete napravit. Opravné přiznání podejte v termínu, do kterého jste měli odevzdat přiznání řádné či dodatečné. Opravné daňové přiznání zcela nahrazuje přiznání řádné nebo dodatečné. Úřady berou v potaz pouze na přiznání opravné (nebo dodatečné opravné).

Dodatečné přiznání podáváte v případě, že chybu najdete až po vypršení řádného termínu pro podání daňového přiznání. Dodatečné přiznání k DPH obsahuje pouze rozdíly mezi řádným, popřípadě opravným a dodatečným přiznáním.

Registrace k DPH

K DPH se registrujete **dobrovolně**, nebo **povinně**.

Dobrovolná registrace

K dobrovolné registraci se můžete rozhodnout ze dvou důvodů. Bud' to požadují vaši obchodní partneři, nebo je registrace pro vás výhodná. Máte vysoké vstupní investice nebo obchodujete s plátcí.

Dobré vědět

Nemůžete si určit datum, kdy se stanete plátcem. Jste jím následující den po obdržení rozhodnutí o registraci. Doporučujeme se raději registrovat v předstihu. Vyřízení registrace se může protáhnout.

Zákonná registrace

Nejčastější důvod je nově od 1. 1. 2023 **překročení obratu 2 miliony Kč** za 12 předchozích po sobě jdoucích měsíců.

Pozor! Nejde o kalendářní rok. Nesledujte tedy obrat za leden až prosinec, ale klouzavě za 12 měsíců po sobě.

Pokud překročíte 2 miliony Kč, registrujte se k DPH **do 15 dnů po skončení měsíce**, ve kterém jste překročili. Při podání registrace uvedete zákonné důvody a částku obratu za 12 měsíců.

Plátcem DPH se stanete prvním dnem druhého měsíce po měsíci, kdy jste překročili obrat. Toto datum platí i v případě, že jste se zapomněli registrovat a registrujete se dodatečně.

Příklad

12. dubna jste překročili 2 miliony Kč obratu. Do 15. května se registrujete k DPH a od 1. června jste plátcem.

Finanční úřad si může vyžádat podklady, jako jsou bankovní výpisy nebo faktury, aby si ověřil, že jste opravdu limit překročili a že jste si datum překročení limitu vypočítali správně.

Dobré vědět

Za pozdní registraci můžete dostat pokutu. Pokud jste se zaregistrovali pozdě a máte podávat přiznání k DPH, dostanete pokutu za pozdní podání přiznání k DPH, případně pokutu za nepodání kontrolního hlášení plus úrok z prodlení.

Co se do obratu počítá?

Obrat jsou příjmy, které vám náleží za vaše plnění, tedy zjednodušeně řečeno vaše **fakturace**.

Obrat se počítá **podle data uskutečnění plnění**, ne podle data vystavení faktury nebo její úhrady.

To znamená, že pokud jste odběrateli vystavili fakturu za služby provedené k 31. lednu, ale odběratel ji uhradil až 10. listopadu, do obratu se počítá s datem 31. ledna.

Pozor! Do obratu pro DPH se počítá jen plnění s místem plnění v ČR. Montáže v Německu nebo vývoj softwaru pro maďarského podnikatele se do obratu pro DPH nezapočítává.

Příklad

Za posledních 12 měsíců máte obrat 1 500 000 Kč v ČR a 600 000 Kč v Německu. Počítá se jen obrat v ČR, proto nemáte povinnost registrovat se k DPH.

Dobré vědět

Do obratu pro DPH se nezapočítávají mimořádné příjmy, jako je prodej dlouhodobého majetku. Tyto příjmy nesouvisí s běžnou podnikatelskou činností.

Někdy se také stává, že k plátcovství přijdete jako slepý k houslím. Konkrétně jde o tyto možnosti:

- **Zdělili jste podnikání po plátcí DPH** a pokračujete v jeho podnikání. Například jste zdělili keramickou dílnu po otci, který byl plátcem DPH.
- **Získali jste majetek privatizací**, nabytím obchodního závodu nebo při přeměnách právnických osob.

Co byste měli vědět o registraci?

Musíte vyplnit:

1) **registrační formulář:**

- údaje o firmě
- čísla účtů
- ekonomickou činnost

2) **formulář**, kde popíšete, čím se firma zabývá a jaké máte plány do budoucna

K žádosti přiložte další dokumenty, které by si finanční úřad pravděpodobně stejně vyžádal. Například:

- smlouvu k bankovnímu účtu
- nájemní smlouvu
- faktury na vstupu i na výstupu, smlouvy, objednávky, business plán apod.

Tyto doklady prokazují, že firma vyvíjí ekonomickou činnost nebo plánuje tuto činnost vyvíjet.

Finanční úřad do 30 dnů rozhodne o registraci nebo vás vyzve k doplnění údajů. Osvědčení o registraci obdržíte do datové schránky.

Pokud nedodáte všechny potřebné dokumenty a FÚ vás vyzve k doplnění, vyřízení registrace se může protáhnout.

Dobré vědět

Jakmile se zaregistrujete jako plátcí DPH, nemůžete registraci zrušit. Plátcem musíte být **minimálně 12 měsíců**.

Kdy se (ne)vyplatí být plátce?

Dobrovolné plátcovství se nevyplatí, pokud vaši **koncoví odběratelé nejsou plátcí DPH**. Například se věnujete poradenské činnosti, kterou poskytujete rodičům s dětmi. Když se stanete plátcí DPH, musíte svou službu zdražit o DPH, nebo snížit cenu své služby.

Plátcovství se naopak vyplatí v těchto situacích:

- 1) Vaši **odběratelé jsou plátcí**, navýšení o DPH nemá vliv na cenu.
- 2) Start podnikání vyžaduje **vysoké investice**. Můžete **odečíst DPH** z nákupů pro podnikání. Doporučujeme dopředu propočítat, jestli se vám plátcovství vyplatí.

Dobré vědět

Když nakoupíte služby předtím, než se stanete plátcí DPH, nemáte nárok na uplatnění DPH zpětně.

Pokud nakoupíte majetek nebo zásoby, **DPH můžete uplatnit zpětně** (výjimečně až 60 měsíců u dlouhodobého majetku), ale musíte mít v pořádku doklady – musí na nich být vaše údaje a DIČ. Odpočet můžete uplatnit u plnění pořízených do 12 měsíců před registrací.

DIČ

DIČ (daňové identifikační číslo) je důležité zejména pro identifikaci podnikatele při odvodu daně. **Slouží jako identifikační číslo pro plátce DPH**, každý plátce DPH ho uvádí na všech dokladech. Neplátci DPH mají také své DIČ, ale uvádějí ho jen ve styku s finančním úřadem, jinde ho uvádět nedoporučujeme.

DIČ právnické osoby je ve formátu **CZ + IČO**.

DIČ fyzické osoby je ve formátu **CZ + rodné číslo**.

Když začnete podnikat, finanční úřad vám pošle oznámení o registraci k **dani z příjmu** (pozor, ne k DPH), na kterém najdete své DIČ.

Povinnosti plátce DPH

Co musí být na daňových dokladech, které vystavujete a přijímáte?

- jméno, příjmení nebo název firmy prodávajícího a adresa
- DIČ prodávajícího
- jméno, příjmení nebo název firmy odběratele a adresa
- DIČ odběratele
- evidenční číslo daňového dokladu
- rozsah a předmět plnění (co fakturujete: rozsah služby, množství zboží)
- datum uskutečnění zdanitelného plnění
- jednotkovou cenu bez daně
- základ daně
- údaj o použité sazbě DPH nebo sdělení, že jde o plnění osvobozené od DPH
- výše DPH

Dobré vědět

Daňový doklad musí splňovat podmínky stanovené v **zákoně o DPH**. Může mít listinnou nebo elektronickou podobu. Za správnost údajů na daňovém dokladu a za vystavení ve stanovené lhůtě odpovídá osoba, která ho vydává.

Zjednodušený daňový doklad

Vystavuje se **do 10 000 Kč včetně DPH**. Nemusí obsahovat náležitosti, jako je identifikace odběratele, jednotková cena, základ daně a výše daně. Uvedete částku včetně DPH.

Náležitosti zjednodušeného daňového dokladu:

- jméno a příjmení nebo název firmy prodávajícího (adresa)
- DIČ prodávajícího
- evidenční číslo dokladu
- rozsah a předmět plnění (co fakturujete: rozsah služby, množství zboží)
- datum vystavení
- datum uskutečnění zdanitelného plnění
- cena celkem včetně DPH
- údaj o použité sazbě DPH nebo sdělení, že jde o plnění osvobozené od DPH

 Pozor! Pokud si do účetnictví dáte zjednodušený daňový doklad (bez vašich údajů – názvu firmy a DIČ) na částku převyšující 10 000 Kč, může ho úřad vyřadit z odpočtu DPH. Pak musíte požádat dodavatele, aby vám vystavil fakturu, nebo nárok na odpočet prokázat jinak.

DPH na vstupu a na výstupu

DPH na výstupu (vy jste prodávající) řešíte hned na základě data uskutečnění zdanitelného plnění (DUZP).

Příklad

31. ledna jste poskytli konzultační služby. I když fakturu vystavujete 10. února, datum uskutečnění zdanitelného plnění bude 31. ledna. Proto plnění zahrnete do přiznání k DPH za leden.

Co dělat, když zapomenete vystavit fakturu?

Fakturu musíte vystavit do 15 dní. Pokud zapomenete, vystavte ji se správným DZUP a podejte dodatečné nebo opravné přiznání.

DPH na vstupu

DPH na vstupu (vy jste nakupující) řešíte podle data přijetí plnění nebo později. Jednou z podmínek pro uplatnění nároku na odpočet je držení daňového dokladu.

Pokud objevíte fakturu později, není důvod k panice.

Nárok na odpočet můžete uplatnit ještě dalších **36 měsíců**.

Příklad 1

Dodavatel vám fakturuje konzultační služby za leden (DUZP 31. ledna), ale fakturu vystaví 10. února. Můžete si ji zahrnout do přiznání k DPH v únoru, nejdříve k datu jejího přijetí.

Kdyby ji vystavil hned 31. ledna a vy byste ji přijali 31. ledna, můžete si DPH uplatnit v lednu.

Příklad 2

V březnu 2021 jste nakupovali notebook. Na fakturu jste zapomněli a objevili jste ji až v únoru 2022. Hlavně klid, uplynulo méně než 36 měsíců. DPH z tohoto nákupu si můžete nechat vrátit v únoru nebo březnu 2022.

Ale pozor! Zvažte, jestli má odpočet zasahovat do daně z příjmu. Pokud si vedete účetnictví, ovlivní toto plnění přiznání k dani z příjmů, které už jste podali.

Nechcete opravovat podané daňové přiznání? Zaúčtujte fakturu jako náklad minulého období. Půjde o nedaňový náklad, ale DPH si necháte vrátit. Pokud je částka, kterou chcete uplatnit, vyšší, možná se vám vyplatí podat dodatečné daňové přiznání k dani z příjmů. Neznamená to, že budete opravovat účetnictví za rok 2021. Pouze opravíte daňové přiznání a faktura se zaúčtuje v tomto roce.

Termíny

Jako plátce DPH máte povinnost podávat **přiznání k DPH** a **kontrolní hlášení**. Pokud dodáváte zboží nebo vybrané služby do jiného státu EU, podáváte také **souhrnné hlášení**. Jedná se o výkaz obchodů mezi EU.

Termín pro podání přiznání a obou hlášení je **25. den v každém měsíci**. Pokud připadá na víkend nebo na svátek, posouvá se na nejbližší následující pracovní den.

U přiznání můžete využít toleranci 5 pracovních dnů.

Když nestihnete podat DPH 25., ale podáte ho do 5 pracovních dnů a zároveň ho do 4 dnů uhradíte, nehrozí vám žádná sankce.

Pozor! Toleranci nemůžete využít na kontrolní hlášení. Kontrolní hlášení musíte podat 25.

Přiznání k DPH podáváte elektronicky v datovém formátu xml. K elektronickému podání budete potřebovat datovou schránku nebo elektronický podpis.

Nový plátce DPH vždy platí DPH měsíčně. Pokud máte v roce registrace a následujícím roce obrat nižší než 10 milionů Kč, můžete požádat o přechod na čtvrtletní období.

Jak? Při podávání hlášení zaškrtnete políčko, že chcete následující rok podávat přiznání čtvrtletně.

Pokud jste čtvrtletní plátce DPH a přesáhli jste obrat 10 milionů Kč, stáváte se opět měsíčním plátcem DPH.

Dobré vědět

Přiznání k DPH podáváte i v případě, že neuskutečníte žádné plnění.

Kontrolní hlášení podávat nemusíte, ale z našich zkušeností vyplývá, že je lepší podat i nulové kontrolní hlášení. Kdybyste například zpětně zjistili, že jste v tomto období měli vystavit fakturu, podáte dodatečné přiznání k DPH a následné kontrolní hlášení. Díky tomu, že jste podali nulové kontrolní hlášení, nebudete pokutováni.

Pokuty

Co vám hrozí, pokud nesplníte své povinnosti?

U kontrolního hlášení tyto pokuty:

- pozdní podání **bez výzvy: 1 000 Kč**
- pozdní podání **po výzvě: 10 000 Kč**
(od 2023 nově neplatí pro plátce, který měl povinnost podat nulové kontrolní hlášení)
- **nereagování na výzvu** do 5 pracovních dnů: **30 000 Kč**
- pokud přijde **urgence: 50 000 Kč** (Nově od 1. 1. 2023 platí možnost snížení pokuty na polovinu jestliže se týká plátce DPH fyzické osoby nebo plátce DPH se čtvrtletním zdaňovacím obdobím.)

Můžete žádat o prominutí, ale při opakovaném neplnění povinností bude finanční úřad striktní a neschválí ho.

Pokud obchodujete v rámci EU, máte povinnost podávat **souhrnné hlášení**. Souhrnné hlášení se nepokutuje. Když ho zapomenete podat, přijde vám výzva z finančního úřadu a vy ho podáte.

 Pozor! Pokud dodáváte zboží do EU, podání souhrnného hlášení je podmínkou pro osvobození dodání od DPH.

Stává se, že se „nepotkají“ dvě faktury. Váš obchodní partner si ji zaúčtoval v jiné částce nebo u ní uvedl jiný variabilní symbol. Informační systém vyhodnotí, že tyto dvě faktury nesedí a automaticky vám přijde výzva. Správce daně vyzve obě strany, aby uvedené údaje prověřily, změnily, doplnily, anebo potvrdily jejich správnost.

Na výzvu musíte **reagovat do 5 kalendářních dnů**.

V novém formuláři kontrolního hlášení buď zaškrtnete políčko „Potvrzuji správnost naposledy podaného kontrolního hlášení“, nebo podáte znovu celé opravené hlášení.

Opět vám hrozí **pokuta 30 000 Kč**, když včas nezareagujete na výzvu správce daně k odstranění pochybností, a **50 000 Kč, pokud budete urgováni**.

Pozor! Není pravda, že se díky kontrolnímu hlášení firmy na DPH nekontrolují.

Vyhodnocování kontrolních hlášení proti sobě probíhá na specializovaném pracovišti v Pardubicích. Výzva chodí vašemu správci daně a ten posílá vám. Váš správce daně nemá k dispozici detaily.

Když má finanční úřad pochybnost, sdělí vám, jakou pochybnost má, a může přijít na kontrolu.

Nezpochybnitelný odpočet

Leden 2021 přinesl zlepšení: nezpochybnitelný odpočet. Finanční úřad posoudí vaše odpočty, a pokud ty, u kterých nemá pochybnosti, přesahují 50 000 Kč, **vrátí vám je i v průběhu kontroly.**

Identifikovaná osoba

Identifikovanou osobou se **ze zákona** stáváte ve chvíli, kdy si od jiného podnikatele **mimo ČR (kdekoliv na světě) pořídíte nějakou službu**. Hodnota této služby není omezena žádným limitem.

Pokud inzerujete na Googlu, Facebooku a jiných zahraničních platformách, využíváte zahraniční službu.

Od prvního okamžiku (např. spuštění reklamy) se stáváte identifikovanou osobou. Každé poskytnutí služby zahraniční platformou musíte zohlednit v měsíčním daňovém přiznání, které jako identifikovaná osoba podáváte.

Od přijetí první služby máte 15 dnů na to, abyste se registrovali na finančním úřadě jako identifikovaná osoba. **Daňové přiznání podáváte do 25 dnů** po skončení kalendářního měsíce, ve kterém jste službu využili.

Vše si evidujte. Uschovejte si faktury, které vám Google, Facebook nebo jiná zahraniční služba vystaví.

Stejně je to v případě zakoupení softwaru ze zahraničí, který budete používat pro podnikatelskou činnost. Automaticky se stáváte identifikovanou osobou, a tudíž vám vzniká povinnost se registrovat a odvést příslušné DPH finančnímu úřadu.

Dobré vědět

Tyto podmínky platí v případě, že službu využíváte k podnikatelské činnosti. Konkrétně v případě Googlu a Facebooku vyplňujete využití pro soukromé/podnikatelské účely přímo na dané platformě.

Pokud si platíte např. reklamu na Facebooku a jste plátcí DPH, nemusíte nic řešit, podáváte jen daňové přiznání. Pokud **plátcí DPH nejste**, stáváte se **identifikovanou osobou**. Musíte se registrovat k DPH a podat daňové přiznání.

Identifikovanou osobou se automaticky stáváte také v těchto případech:

- **Pořizujete zboží z EU**, které je předmětem daně.
Jde o zboží v hodnotě přes 326 000 Kč za rok. Do tohoto limitu se nezahrnuje hodnota nových dopravních prostředků a zboží podléhajícího spotřební dani.
Tj. pořízení lahve whisky z EU v souvislosti s podnikáním znamená registraci jako identifikovaná osoba.
- **Poskytujete služby** podnikateli do **jiného státu EU**.

Identifikovanou osobou se stáváte **automaticky ze zákona**, a to k datu přijetí nebo poskytnutí služby mimo ČR nebo pořízení zboží z EU.

Registrujte se na finančním úřadu **do 15 dnů** od poskytnutí nebo přijetí služby nebo pořízení zboží.

Příklad 1

Rozhodnete se vyzkoušet reklamu na Googlu. 10. června vám přijde faktura a vy se musíte do 25. června registrovat na jako identifikovaná osoba. Už za červen podáváte přiznání k DPH jako identifikovaná osoba.

Dobré vědět

Jako identifikovaná osoba podáváte přiznání jen v tom měsíci, kdy máte plnění (například si platíte reklamu na Facebooku nebo poskytujete službu do zahraničí).

Jako plátce DPH ale podáváte i nulové přiznání k DPH.

Příklad 2

V červnu vám přišla faktura od Facebooku. Další budete mít až v listopadu. Jako identifikovaná osoba proto podáte přiznání za červen a pak až za listopad.

Nákup jako identifikovaná osoba

I když podáváte přiznání k DPH, **nemáte nárok na uplatnění DPH na vstup**. Pouze odvádíte DPH za služby (či pořízené zboží), které jste nakoupili.

Vy nakupujete službu jako podnikatelský subjekt a váš obchodní partner vám ji prodává v režimu reverse charge – tedy bez DPH. **Vy máte povinnost si dopočítat správné DPH.**

Příklad

Nakoupili jste reklamu na Facebooku za 1 000 Kč. Do svého daňového přiznání si připočtete 21% DPH a odvedete na účet finančního úřadu 210 Kč daně.

Srovnávají se tím podmínky. Kdybyste si tuto službu kupovali od českého Seznamu, bude DPH započítaná na faktuře. Kdybyste službu kupovali jako soukromá osoba, našli byste na faktuře DPH země, ze které vám fakturují.

Dříve se český podnikatel (neplátce) stal plátcem DPH, jakmile využil zahraničních služeb. Jednalo se zejména o případy, kdy Google fakturoval své reklamní služby z Irska nebo USA. Také jste se automaticky stávali plátcí DPH dnem poskytnutí služby do zahraničí. Nyní se podnikatelé nestanou plnohodnotnými plátcí DPH, ale jen identifikovanými osobami.

Poskytnutí služby jako identifikovaná osoba

Pokud poskytujete služby do zahraničí, stáváte se také identifikovanou osobou. V měsících, kdy poskytujete službu podnikateli v EU, podáváte **souhrnné hlášení**. Nic neodvádíte ani nic nedoplácíte, ale musíte to přiznat.

Pro tuzemská plnění vystupujete jako neplátce.

Fakturace služeb v rámci EU (reverse charge)

Obvykle má povinnost přiznat a zaplatit daň prodávající.

Reverse charge (přenesená daňová povinnost) je daňový mechanismus, který povinnost prodávajícího přiznat a zaplatit daň na výstupu převádí na konečného odběratele – podnikatele. Místo plnění se přenáší do členského státu, kde je jeho příjemce usazen.

V tomto režimu fungují všechny země v rámci EU.

Jedná se **vztah podnikatel a podnikatel**.

Nejčastěji se v režimu **reverse charge** fakturují poradenské, účetní, ekonomické služby nebo autorská práva.

V režimu reverse charge fakturujete služby do jiné členské země EU bez DPH podnikateli. Řešíte jen, jestli je příjemce služby podnikatel, nebo ne. Neřešíte, jestli je odběratel plátce.

- **Fyzické osobě** (občanovi) **fakturujete částku s českou DPH** (jinak to může být v případě poskytnutí elektronických služeb). On vám DPH zaplatí a vy ji zde odvedete. Místo plnění je vaše sídlo (dodavatele).
- **Podnikateli fakturujete většinu běžných služeb bez DPH.** V přiznání k DPH uvádíte, že jde o režim reverse charge. Podáváte souhrnné hlášení. Místo plnění je sídlo odběratele (zákazníka).

Fakturace služeb do třetích zemí (mimo EU)

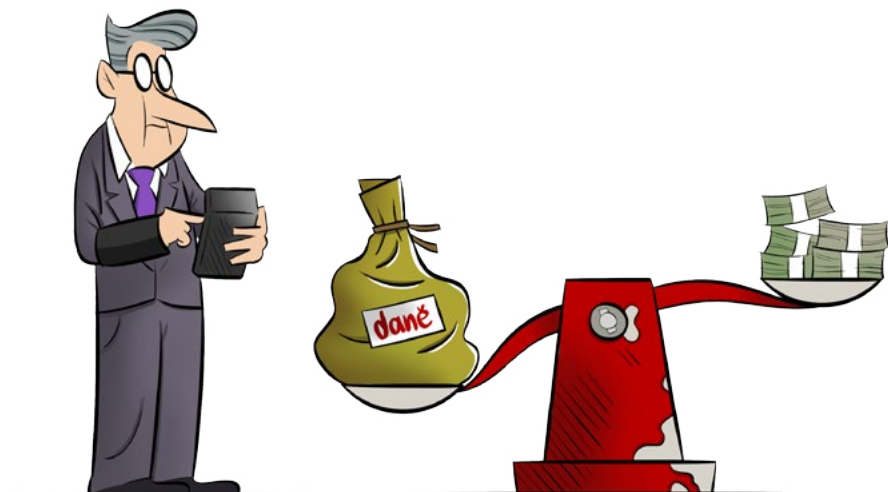
Z daňového hlediska nejde o předmět české DPH. Prověřte, jestli v rámci třetí země nevzniká povinnost registrace. Systém **reverse charge upravuje DPH jen** v rámci fakturace subjektů usazených v EU mimo ČR. Daň odvede zákazník.

Pokud fakturujete do třetí země, jde o službu s místem plnění v zemi odběratele. Uplatnění DPH se řídí pravidly daného státu, kde se místo plnění nachází. **Fakturujete bez DPH.** Toto plnění uvedete pouze v přiznání k DPH, do souhrnného hlášení se neuvádí.

DPH při dovozu

Na dovoz zboží ze třetích zemí dohlíží **celní úřad, který vyměřuje DPH**. Vyměřená výše DPH vychází z dokladu, který se vztahuje k dovezenému zboží.

Když nakupujete zboží z třetích zemí jako neplátce, DPH vyměří celní správa a vy nic dál neřešíte. DPH platíte celnímu úřadu a tím je vše vyřízeno. Nikam nic neuvádíte ani nepodáváte přiznání k DPH. **Plátce toto DPH uvede v přiznání k DPH.**

Přenesená daňová povinnost – PDP

Režim přenesení daňové povinnosti **platí pro vybrané druhy zdanitelného plnění** mezi plátcí DPH i v tuzemsku. Netýká se koncových spotřebitelů.

Jedná se například o tyto vybrané druhy plnění:

- stavební a montážní práce
- zlato, odpady
- elektronika, kovy, obiloviny, technické plodiny nad 100 000 Kč

DPH vykazujete pouze virtuálně. Nikdo nikomu DPH neplatí. Tento režim funguje **pouze mezi plátcí.**

Dodavatel na daňový doklad neuvede výši DPH. Jen uvede, že se jedná o režim přenesené daňové povinnosti.

Režim přenesení daňové povinnosti se vztahuje na celé plnění včetně spotřebovaného materiálu, práce, dopravy nebo montáže.

Dobré vědět

Vyazuje se na speciálním řádku v daňovém přiznání a na speciálním řádku v kontrolním hlášení. V režimu PDP přiznáváte v měsíci uskutečnění zdanitelného plnění.

Tento režim vám **nepřinese žádnou zvýšenou daňovou povinnost ani penalizaci.**

Kdybyste našli fakturu na PDP z února v červnu, musíte ji přiznat v rámci února, proto podáte dodatečné daňové přiznání k DPH. Rozhodující je datum uskutečnění zdanitelného plnění.

Jedná se o přiznání virtuálního DPH, **nic neplatíte** (za předpokladu, že máte plný nárok na odpočet).

Příklad 1

Jste plátce DPH. Další firma, také plátce, vám rekonstruuje kancelář. Faktura je automaticky v režimu PDP a DPH na faktuře nenajdete.

Příklad 2

Nakoupíte na Alze elektroniku nad 100 000 Kč. Odpadá vám povinnost platit dodavateli DPH. Dostanete fakturu bez DPH a na ní bude uvedeno, že se jedná o režim přenesené daňové povinnosti. Vykážete tento nákup v rámci přiznání a kontrolního hlášení. Pozor, přiznat ho musíte v měsíci nákupu.

DPH při změně režimu

Jaká pravidla musíte splnit, když přecházíte z neplátce na plátce a naopak?

Změnu řešíte v rámci prvního nebo posledního přiznání k DPH.

Poprvé – registrace k DPH

Když se stanete plátcem DPH, máte možnost ze zákona uplatnit **odpočet DPH u plnění, které proběhlo před registrací k DPH.**

Můžete uplatnit odpočet DPH ze skladových zásob a z majetku, který jste si pořídili maximálně **12 měsíců před datem registrace.**

U dlouhodobého majetku, který jste pořídili v roce předcházejícím roku registrace, si můžete odečíst 4/5 DPH na vstupu (movitý majetek). U nemovitosti je to 9/10. Nárok na odpočet při registraci lze také uplatnit u dlouhodobého majetku, který podnikatel pořídil v období 60 měsíců před registrací, do užívání ho uvedl v období 12 měsíců před registrací a ke dni registrace ho má v obchodním majetku.

Dobré vědět

Odpočet DPH můžete uplatnit **v prvním přiznání**, v dalším už ne. Pokud na něco zapomenete, podejte dodatečné přiznání za měsíc, který jste podávali první přiznání k DPH.

Naposled – zrušení registrace k DPH

Pokud vám za posledních 12 měsíců klesl obrát, můžete požádat o zrušení registrace plátce DPH. Zrušení má dvě podmínky:

1. Musíte být plátcem DPH **minimálně jeden rok.**
2. Váš obrát za posledních 12 měsíců musí být **nižší než 2 miliony Kč.**
3. Další možností pro dobrovolné zrušení registrace je ukončení ekonomické činnosti.

V rámci posledního přiznání k DPH musíte **vrátit část dříve nárokových odpočtů**. Ze zásob v hodnotě uplatněného odpočtu, z dlouhodobého majetku v poměrné části odpovídající délce jeho užívání; lhůta je 5 let, 10 let v případě nemovitostí.

Pokud jste si odečetli alespoň 2 100 Kč na DPH u **drobného majetku**, který jste pořídili maximálně 11 měsíců před zrušením registrace, vracíte poměr nárokováného DPH podle měsíců, kdy jste majetek používali pro podnikatelskou činnost.

Osvobozená plnění bez nároku na odpočet

Zákon stanovuje služby, které jsou osvobozené od DPH bez nároku na odpočet. Jedná se např. o **zdravotní služby, nájem, finanční nebo pojišťovací činnosti**.

Tato plnění nepodléhají DPH bez ohledu na obrát.

Dobré vědět

Obecně je nájem ze zákona osvobozený, ale může se zdaňovat, pokud neslouží k bydlení a poskytuje ho plátcce plátcce.

Od 1. ledna 2021 nemůžete dobrovolně zdaňovat nájem bytových prostor mezi plátcce.

Některé osvobozené činnosti bez nároku na odpočet se také počítají do obrátu (finanční či pojišťovací služby, převod či nájem nemovitostí, nejsou-li doplňkovou činností uskutečňovanou příležitostně). Pokud poskytujete pouze služby, které jsou osvobozené od DPH bez nároku na odpočet, můžete přesáhnout 2 mil. Kč obrátu a **plátcce se nestanete**.

Pokud ale poskytujete jak služby, které **podléhají DPH**, tak některé z těch, které jsou **osvobozené od DPH bez nároku na odpočet**, obrát se sčítá a při překročení 2 mil. Kč se musíte registrovat k plátcce.

DPH a koeficient

Pokud se věnujete více činnostem, musíte zohlednit, které náklady se vztahují ke které činnosti. U nákladu, který se vztahuje jak ke zdanitelné činnosti, tak k činnosti osvobozené bez nároku na odpočet, počítáte s koeficientem.

Koeficient vypočítáte jako **poměr zdanitelného a osvobozeného obrátu**.

Příklad

Pojišťovací zprostředkovatel poskytuje služby podléhající DPH a zároveň služby osvobozené bez nároku na odpočet. Obraty z obou typů činnosti jsou stejné – půl na půl. Koupí si auto, které bude využívat k oběma činnostem. Má nárok na odpočet DPH podle koeficientu. V tomto případě má nárok na odpočet poloviny DPH.

Dobré vědět

Pokud pořídíte plnění, které použijete pouze pro zdaňovanou činnost, máte plný nárok na odpočet. Pokud pouze pro činnost osvobozenou, nárok na odpočet nemáte. Pokud pro obě činnosti, krátíte nárok na odpočet koeficientem.

Časový test u nemovitosti

Pokud jste koupili nemovitost a uplatnili odpočet DPH, musíte sledovat její použití pro zdaňovanou či osvobozenou činnost a případně provést tzv. úpravu odpočtu. **Po dobu 10 let** (dříve 5) každý rok vyhodnocujete, jestli nemovitost **slouží ke zdaňované činnosti**. Pokud ano, nic neřešíte. Pokud došlo ke změně, vrátíte poměrnou část DPH, případně máte nárok na vrácení její části.

Hod'te účetnictví za hlavu

DPH, odpočty, reverse charge ... Točí se vám z toho hlava?
Chápeme a jsme tu pro vás. Ozvěte se nám s jakýmkoliv dotazem.
Nebo nám rovnou svěřte své účetnictví. Nás účetnictví baví.

www.uol.cz

+420 910 190 008

info@uol.cz